

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragonder van het Ullenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sinterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontmaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verraden. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zesdagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 456. Kars, de Herdershond. — 457. Een angstige Tocht. — 458. De verkleede Krijgsmann. — 459. De Helden van Maestricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Diees, de Schooier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en Ijs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het Ijs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De Jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Helden van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

De Strooper van het Zoniënwoud

De Strooper van het Zoniënwood

VOORWOORD

Toen op 29 April 1934 vrienden mij een feestmaal aanboden bij de verschijning van het vijfhonderdste boekje der Kinderbibliotheek, ontving ik een telegram van gelukwenschen met het verzoek:

« En nu Nr 515 over het Zoniënwood.

Jan De Weerdt ».

De heeren J. De Weerdt en Henri De Cort, onderwijzers te Oudergem, waren zoo vriendelijk mij door Zoniën te leiden en me er veel van te vertellen. Daar hebben we stof opgedaan voor menig verhaal. We danken beide vrienden hartelijk.

Hier volgt nu het eerste boekje over het Zoniënwood.

A. HANS.

I.

In den namiddag vóór het Kerstfeest van het jaar 1520, verliet Walter, een arme bezembinder van Oudergem, de stad Brussel. Hij had zijn grove borstels verkocht en in zijn tasch het schamel geld geborgen, dat er zoo noodig was voor zijn vrouw en zes kindertjes. Een glimlach speelde om zijn lippen.

Walter was blij... Straks zou hij met zijn gezin in zijn hutje Kerstavond vieren. In zijn tasch stak nog een schat: zeven goudgele appeltjes van Oranje — appelcienen zeggen wij — de zoete vruchten, met schepen uit Spanje naar de haven van Antwerpen gevoerd. Walter had er zeven gekocht, een voor elk kind, en een voor Lies, zijn vrouw. Hij zelf zou er geen eten. Die vruchten kostten duur en de bezembinder had al weken lang wat weggelegd, om ze te koopen. En dan waren er thuis nog gewone appels en noten. Moeder zou boekweitkoeken bakken.

Walter stelde zich reeds de vreugde voor van zijn kinderen!

Zoo stapte hij door het Zoniënwoud, dat toen veel uitgestrekter was dan nu, al beslaat het thans een oppervlakte van 4082 Hectaren.

Nog geen honderd jaar geleden was het dubbel

zoo groot als nu, en had men vijf uur noodig om van het Noordelijk naar het Zuidelijk einde te gaan. Allerlei deelen werden gerooid.

In 1861 scheidde men er nog 180 Hectaren af, een gebied, dat men bij Brussel voegde en feitelijk tot park werd ingericht, al noemt men het nu nog het Terkamerenbosch.

Thans bedraagt de grootste lengte van Zoniën nog 13 kilometer, dus ongeveer twee en een half uur gaans. Maar het is doorsneden van wegen en de stilte wordt er gestoord door het geronk van auto's.

Er liggen twee koerspleinen: dat van Boschvoorde, van Groenendaal en de oefeningsplaats van 100 Hectaren voor het leger. Een spoorbaan doorkruist het woud. Vliegmaschinen ronken er boven.

In vroegere tijden was Zoniën het wel bewaakt eigendom der hertogen van Brabant, die er enkele kloosters lieten bouwen, doch geen kasteelen met al hun drukte van hofhouding, garnizoen... en dikwijls onderlinge veeten en oorlogen...

Ge moet u in Walters tijd, een heel ander Zoniën voorstellen, een groot, op vele plaatsen wild en eenzaam woud, van eiken, esschen, sparren, pijnboomen, maar vooral van statige beuken. En nog altijd is de beuk de koning van Zoniën...

Walter, de bezembinder, kende dus het woud in al zijn oude glorie, maar ook met zijn vele gevaren, die nu niet meer bestaan. Hij was in het bosch geboren, hij woonde en werkte er, en, als hij in de stad zijn bezems verkocht, leken de straten hem benauwend toe en verlangde hij al weer naar zijn geliefd Zoniën.

Nu ook stapte hij snel voort. Er woei een gure wind en het vroom hard. En op zulk een kouden dag moest men oppassen voor de wolven, die door honger gedreven, zich tot tegen de stad en zelfs binnen de toen schamele dorpen durfden wagen.

Ja, ja, er verbleven toen wolven in het Zoniënwoud, en pas in 1789 werd de laatste van deze roofdieren geschoten. In Walters tijd, de 16e eeuw, liepen er veel, vooral in den strengen Winter, en de bezembinder moest er op bedacht zijn, nu de schemering reeds neerzank. Hij wist wel, dat de wolf eigenlijk een laf dier is, die gewoonlijk al op de vlucht slaat, als hij een man met een knuppel ontwaart, of zelfs voor een hert, dat zijn gewei naar hem toekeert. Het vorig jaar nog had een jager te Oudergem een kuil gegraven, om wolven te vangen. Op een avond hoorde hij gehuil. Hij ging zien met een lantaarn, meenend, dat een mensch in den put

versukkeld was. En dit bleek ook het geval te zijn. Een oude vrouw kreunde in den kuil, maar in den hoek zat ook een wolf, wien hetzelfde ongeluk overkomen was. Het beest kromp ineen van angst voor het geschreeuw van de vrouw, die op haar beurt den ruigen gebuur vreesde. De wolf roerde niet, toen de jager de vrouw naar boven hielp en dacht aan geen verweer, wanneer de man hem daarna met een knuppel dood sloeg. Men had hierover rond Oudergem smakelijk gelachen. Maar toen was het Zomer, en die wolf scheen geen honger te hebben. Walter wist heel goed, dat een hongerige wolf zeer gevaarlijk wordt en niets ontziet, om aan voedsel te geraken. En nu in den Winter vereenigden de roofdieren zich tot groepen en stelden zich brutaal aan.

Walter was hiervan op de hoogte; hij had met anderen meermalen wolven vervolgd, want als men zulk een wildroover bij den woudmeester kon inleveren, kreeg men een flinke belooning. En dat was een buitenkansje in de hutten der armen.

De bezembinder bleef dus nu op zijn terugtocht wel waakzaam, maar hij dacht toch meer aan het Kerstfeest dan aan wolven.

— Ja, vanavond is er plezier bij ons, mompelde Walter. We zullen lang opblijven en te

middernacht naar de Kerstliederen luisteren van de zusters uit 's Hertoginnendaal.

Walter woonde niet ver van dit klooster, het eerste Dominikanessergesticht in ons land, reeds in 1262 gebouwd (1).

De bezembinder mijmerde voort. Hij hield zoo innig veel van zijn vrouw en kinderen.

— O, hadden we nu ook nog een sparretje voor Kerstboom in huis! zei hij bij zich zelf.

Er stonden er zooveel in Zoniën, groote en slanke, middelmatige en kleine... Maar het was streng verboden een boom of zelfs een struik weg te nemen. De Woudmeester toonde zich ongenadig... En hij had 29 wachters, waarvan 6 te paard, en beschikte ook over een brigadier, een korporaal en 14 soldaten. Wee den stroopers en houtdieven! Die werden in 't oud kasteeltje van Drieborren, een gevangenis, opgesloten en moesten dan voor de woudrechtbank van Woluwe verschijnen, of zelfs als hun misdrijf erger was, voor 't gerecht in het Broodhuis op de Groote Markt te Brussel. En het gebeurde, dat ze

---

(1) Nu ziet men nog een deel van dit klooster en de oude Sint Annakapel, in het prachtig kasteel, met het heerlijk park en den vijver, eerst eigendom van baron Dietrich, die alles aan den troonopvolger — thans Koning Leopold III — heeft geschonken.

maanden in een enge cel van den nog somberder Treurenberg in de stad zaten.

Het was ook noodig het groote woud te bewaken, want allerlei slechte lieden en geboefte zochten er dikwijls een schuilplaats, randden vreedzame reizigers aan, roofden wild en beschadigden het hout.

Walter was echter geen strooper en geen dief. Hij kocht eerlijk het rijs voor zijn bezems en hij en zijn vrouw en kinderen sprokkelde dood brandhout op de dagen, wanneer dit mocht, en op de plaatsen daartoe aangewezen. Er bestonden allerlei verordeningen en wetten voor Zoniën en die waren samengevat in het Keurboek van het woud.

— En toch, als ik nu maar eens één sparretje had, een klein, dacht Walter. Ik kon het in den gloed van den haard zetten en er de appeltjes van Oranje rond leggen. Ze zouden glinsteren als goud! Maar ik mag niet aan de boompjes raken.

Hij stapte voort door de dreef.

Eensklaps bleef hij staan. Hier op den weg groeide een schamel sparretje, geheel afgezonderd van de andere boomen. Het scheen er verdwaald en het was, of het den bezembinder toefluisterde: «Nem me mee... Ik ben toch maar een verstooteling...».

Walter keek rond; hij zag niemand... Och,

dit verschrompeld boompje uit den grond halen, dat was toch geen stelen. Morgen kon het vertrappeld worden onder de hoeven van een paard. Toch aarzelde de bezembinder nog. De woudmeester en zijn dienaren waren immers zoo streng!

Dan nam Walter zijn scherp mes, waarmede hij rijs sneed. Nog eens blikte hij naar alle zijden. En toen gaf hij een snede in den stam, vlak tegen den harden grond. Nog een paar rukken en het sparretje kantelde om. Haastig greep Walter het, om het onder zijn versleten, valen mantel te verstoppen.

Wat schrok hij! Van achter een struik sprongen twee mannen. De een was Baldwijn, een overste, en de ander een bewaker. En dadelijk wist Walter, dat hij van Baldwijn geen genade moest verwachten. De overste was een hardvochtige, trotsche kerel, die voor den woudmeester kroop, maar bezembinders en houthakkers verachtte.

— Een dief! riep Baldwijn uit. We hadden u in de gaten en ik dacht het wel, dat ge een schurkenstreek zoudt uithalen...

— Heer, heb deernis! smeekte Walter toch nog. 't Is een kleine, krom gegroeide spar... die buiten het woud stond. Ik wil vanavond Kerstfeest vieren en dat boompje voor mijn kinderen

in den gloed van den haard zetten... Ge hebt me toch nooit op hout stelen betrapt...

— Wie een sparretje weg neemt, durft ook meer te doen! En ge zult Kerstmis vieren in Drieborren, bij ratten en muizen! spotte Baldwijn.

Walter schrok nog meer. Zijn vrouw en kinderen verwachtten hem... en hij moest naar de gevangenis!

De dreef bleek niet zoo eenzaam, als de bezembinder gedacht had, want nu daagde er nog een man op. Hij ook had achter een struik gezeten, en alles gezien en gehoord.

— Baldwijn, is dat nu ernstig, om voor zulk een kramiekelijk sparretje den braven Walter op te sluiten? vroeg hij.

— Noem mij heer Baldwijn, brutale strooper! snauwde de overste.

— Heer, heer... uw vader was een houtkapper...

— Zwijg!

— Hazen en reeën mogen we niet pakken. Maar het spreken is een vrijen Brabander toch gelukkig nog niet verboden, hernam Steven vrijmoedig. Wel, is dat sparretje nu al dit lawaai waard? Ge zoudt het den een of anderen keer onder uw laarzen vertrapt hebben...

— Walter, ge gaat mee naar Drieborren! besliste Baldwijn weer.

En op zijn wenk, haalde zijn helper een touw te voorschijn, om den armen man te binden.

— Heer, laat me dan eerst even naar huis gaan! Ik heb geld voor mijn vrouw en oranje-appels voor de kinderen. We zouden Kerstmis vieren...

— Tut, tut... voor een houtdief maak ik geen omweg! We babbelen al veel te lang... Toon, bind den schavuit.

Haastig gaf Walter zijn geld en de appelcienen aan Steven Claas.

— Breng dit naar mijn huis... en vertel aan mijn vrouw, wat er gebeurd is! zei hij.

— Ja, vriend, dat zal ik doen! Heer Baldwijn... ik wil u dan « heer » noemen, wees toch niet hardvochtig, sprak Steven. Het is Kerstavond, het feest van den goeden wil... Ge ziet, wat Walter voor zijn kinderen meegebracht heeft...

— Een strooper moet natuurlijk een houtdief verdedigen, schimpte de overste.

— Hebt gij mij ooit kunnen betrappen op wilddieverij?

— 't Zal wel eens gebeuren, en dan vier ik feest! Vooruit, Toon, nu geen getalm meer.

De bewaker scheen er een hekel aan te hebben, den ongelukkigen Walter te binden, maar hij moest gehoorzamen.

— God weet, dat ik geen houtdief ben! sprak

de gevangene op allertreurigsten toon, en groote tranen welden op, niet om zich zelf, maar uit medelijden met zijn vrouw en kinderen, die nu in blijdschap op zijn terugkeer wachtten.

— 't Is een schandelijk onrecht! riep Steven Claas hevig verontwaardigd uit, en hij maakte een beweging, om zijn vriend te helpen.

Maar snel trok Baldwijn zijn degen.

— Kinkel, bedenk u goed! waarschuwde hij.

— Steven, breng u voor mij niet in last! zei Walter. Ga naar mijn vrouw en kinderen, en troost hun.

Steven moest zich beheerschen.

— Wist Keizer Karel dat, hij zou wel iemand anders in Drieborren draaien, zei hij. Walter, goeden moed. Ik zal dadelijk naar uw huis gaan...

— We zullen dien strooper wel eens bij den nek grijpen, sprak Baldwijn tot Toon. En dan zal hij ferm boeten...

Steven Claas ging naar Oudergem, toen een klein dorp, waar meestal bezembinders woon- den in leemen hutten met strooien daken.

— Die ellendige Baldwijn, mompelde Steven. Hij heeft geen hart. Wat kan het hem schelen,

of menschen door zijn schuld in verdriet zitten. O, ik wilde, dat een wolf hem eens met huid en haar opat. Dan waren we van den deugniet verlost...

Baldwijn werd algemeen gehaat.

Steven Claas bleef voor een der hutten staan. Naast de lage deur was een klein venster, dat nu verlicht werd door den gloed uit den haard. Een der kinderen had zeker stappen gehoord, want de deur werd geopend en er klonk een blijde stem:

— Vader!

— 't Is vader niet... ik ben het, zei Steven, terwijl hij binnen trad.

— Is er iets met Walter gebeurd? vroeg de moeder, die armoedig, maar toch zindelijk gekleed was, zooals de knapen en meisjes, die thans ook verschrikt naar Steven Claas staarden.

— Wel, Lies, ik heb een boodschap, antwoordde Steven.

— Een ongeluk!... Een wolf!... kreet de vrouw.

— Neen, neen! Walter leeft en is gezond... Maar hij kan niet naar huis komen. O, die ellendige Baldwijn!

— Baldwijn? Is Walter dan gevangen?

— Ja, maar 't zal niet erg zijn, als de woudmeester het hoort.

Steven vertelde nu, wat er gebeurd was.

— En daarvoor wordt mijn brave man als een houdstief opgeleid! jammerde Lies. O, ik zal naar het Heerenhuis gaan, en voor den woudmeester op de knieën vallen. Hij is niet zoo hardvochtig als Baldwijn.

— Nu niet meer naar het Heerenhuis! hernam Steven. 't Is donker, en de wolven kunnen rond zwerven. Gisteravond heb ik er hooren huilen; de beesten lijden honger. Ge blijft hier... Morgen keert Walter wel terug!

Steven legde eerst het geld en dan de oranje-appels op tafel. De kleinste kinderen, die het leed van hun ouders nog niet beseften, juichten van bewondering.

— Zwijgt toch, vermaande moeder. Ik kan nu niet blijde zijn. Zet u allen op de knieën en we zullen voor uw armen vader bidden. Hij ligt nu met die koude op de steenen van Drieborren...

— Houd moed, Lies! Als de woudmeester van dat sparretje hoort spreken, laat hij Walter vrij, sprak Steven.

Hij ging nu heen, want zijn vrouw zou hem ook met ongeduld verwachten.

Lies en haar kinderen baden. Het boekweideeg stond klaar en moeder bakte toch koeken, omdat de kleinen er zoo op gerekend hadden. De feeststemming was er echter niet...

De Kerstnacht brak aan. En in het groote, donkere Zoniënwoud galmden de klokken van 's Hertoginnendaal en Groenendaal, en het Roode Klooster. Zusters en monniken zongen kerstliederen ter eere van het Kindeke van Bethlehem.

En de arme bezembinder lag te bibberen op wat strooi in een donker hok van Drieborren.

II.

Steven Claas en zijn vrouw hadden Kerstmis bijgewoond in de schoone kerk van het Roode Klooster. Ze gingen nu huiswaarts. Hun hut stond afgezonderd in het woud. Steven beminde de eenzaamheid.

— De vogels zijn mijn geburen, en met hen zal ik nooit twist krijgen, zei hij wel eens.

— 't Is guur, sprak vrouw Claas.

— Ja, Anna, 't wintert... En ik denk aan den armen Walter... Ik weet niet, hoe Baldwijn daar ook in de kerk durfde te zitten... Hij komt niet uit vroomheid, maar uit hoogmoed, omdat hij op een voorname plaats mag zitten, als overste.

— Die man heeft geen hart...

— Als ik kamaraden bij me had, zou ik wel zin hebben Walter uit Drieborren te halen.

't Was al meer gebeurd, dat opgewonden boschbewoners een strooper bevrijd hadden. Maar dan trokken ze toch aan het kortste eindje.

— Ge gaat niet naar Drieborren, zei Anna. Wij kunnen tegen de machtige heeren niet op. De woudmeester zal morgen Walter wel vrij laten. O, ik wilde, dat we thuis waren! Hoor ik daar geen wolf huilen?

— Wel, neen! 't Is de wind, die door de boomen giert...

In de vallei van « Brugskens Kluis » hadden Augustijner-monniken een gesticht, dat om de roode kleur der muren het « Rood Klooster » werd genoemd (1). Het werd gebouwd met steenen uit een naburige groeve en men had de wanden beplakt met fijngemalen roode pannen. Het was nu een groot gebouw met uitgestreken hof en vijftien vijvers, waarin de monniken visch kweekten tot hun spijsje op de vele vastendagen.

(1) Van het klooster zijn nog eenige gebouwen over en ook vijvers. Deze gebouwen dienen nu als restaurants en woningen. De schoone kerk is geheel verdwenen. In den toren hing een prachtige beiaard.

De monniken waren goed voor de armen van Zoniën.

Steven Claas en Anna kwamen veilig thuis. Ze legden zich nu ter ruste.

's Morgens was het een zonnige Kerstdag. Claas ging naar de hut van Walter, en hoopte, dat zijn vriend reeds in vrijheid gesteld zou zijn. Maar hij trof Lies weer in tranen aan. Ze was naar het Heerenhuis geweest, en afgescheept geworden. Van een bewaker wist ze, dat Baldwijn haar man ook beschuldigd had van geweldig verzet bij zijn aanhouding.

— Dat zijn gemeene leugens! riep Steven uit. Ik heb alles gezien en gehoord. Walter was zoo gedwee als een lam.

— De woudmeester gelooft Baldwijn, en mijn arme sukkelaar zal voor het gerecht te Woluwe moeten verschijnen. Dat duurt zeker nog een paar dagen en intusschen lijdt hij koude in Drieborren. Wie weet, doen ze hem nog niet naar Treurenberg in de stad, en zetten ze hem daar voor een paar weken vast.

Opgewonden ging Steven Claas heen. In den namiddag zat hij in een taveerne te Oudergem. Daar ontmoette hij vroegere kennissen, die nu te Brussel woonden, maar met den Hoogdag naar

de oude streek afgezakt waren. Steven dronk kroezen bier met hen. Het was een verkeerde manier om Kerstmis te vieren. Hij sprak uitvoerig over Walter, en de hardvochtigheid van Baldwijn.

Dries en Jacob, zooals de kamaraden heetten, kenden Baldwijn ook en voelden een haat tegen hem. Dries had door een getuigenis van den overste nog eens twee weken in Treurenberg gezeten.

— We moesten Baldwijn eens een poets spelen, zei hij.

— Ja, gij kunt dat doen... ge woont nu te Brussel, en hebt hier met den kerel niets meer te maken, zei Steven. Ik moet voorzichtiger zijn.

— Waar zouden we hem kunnen vinden? vroeg Jacob.

— Vast en zeker zit hij nu in het « Vliegend Hert », een herberg tegen de stad aan. Daar brengt hij uren door.

— Wel, we zullen hem eens gaan bezoeken, besloot Dries.

Heer Baldwijn, zooals hij zich gaarne liet noemen, zat inderdaad in het « Vliegend Hert ». Een man trad binnen en vroeg hem even buiten te komen, want een Brusselaar had hem iets te

zeggen. Baldwijn meende, dat een voorname heer hem riep en ging uit de herberg.

Daar wachtte Dries; het was Jacob, die hem geroepen had. En beide mannen grepen Baldwijn vast en sleurden hem in den nu verlaten stal.

— Wat wilt ge doen? vroeg de overste angstig.

— Houd uw mond of we ranselen u lam, zei Dries.

Hij had daar een touw gezien en de twee kerels bonden Baldwijn aan een paal vast.

— O, misdoe me niets! smeekte de overste.

— Ik zal hem nog steviger snoeren, zei Dries.

Jacob keek nu toe, en sprak:

— Zie zoo, nu kunt ge ook eens ondervinden, hoe aangenaam het is met deze felle koude op een vloer te liggen. We weten, wat ge met Walter, den bezembinder, uitvoert.

Dries bond hem een doek voor den mond. Hij en Jacob gingen heen en sloten de staldeur dicht. Ze traden de herberg binnen.

— Heer Baldwijn is plotseling naar Brussel moeten vertrekken, loog Jacob tot den waard en nog twee mannen, die bij de bierkroes zaten.

Hij en Dries babbelden dan over zaken uit de stad. De twee andere klanten gingen na een tijd

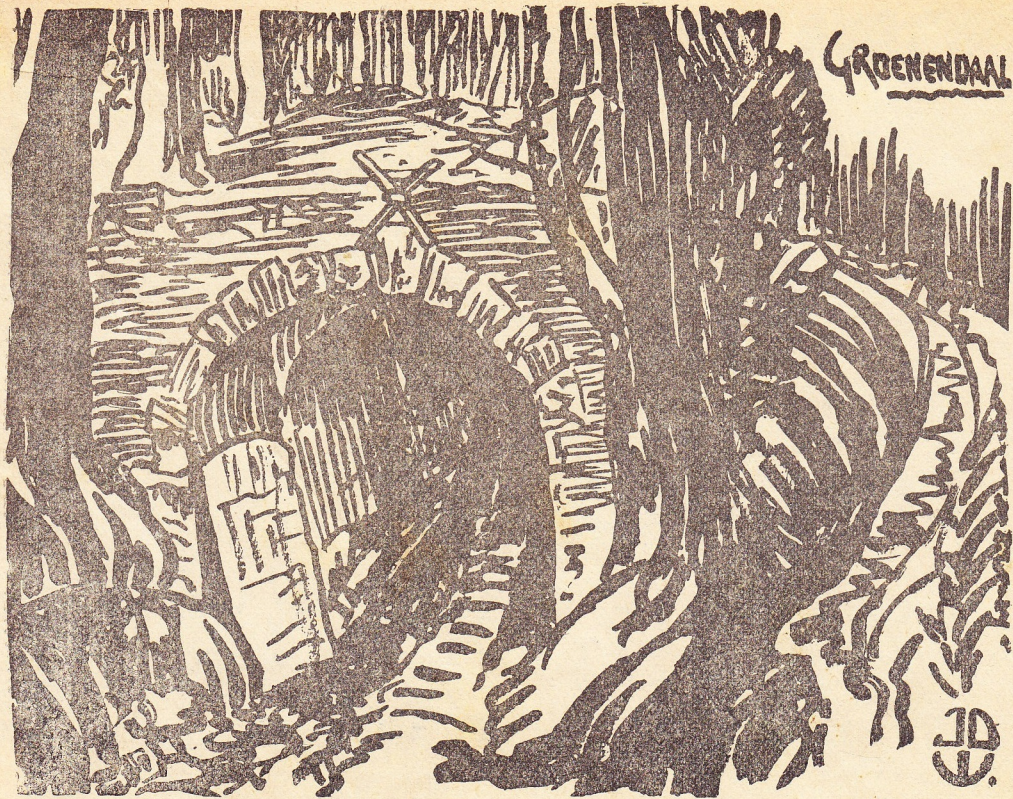
heen, en eindelijk vertrokken ook de twee Brusselsche kapoenen. Ze hadden tot den baas niets van hun brutale streek verteld.

De waard behoefde niet meer in den stal te zijn en hoorde het gedempt geschreeuw van Baldwijn niet.

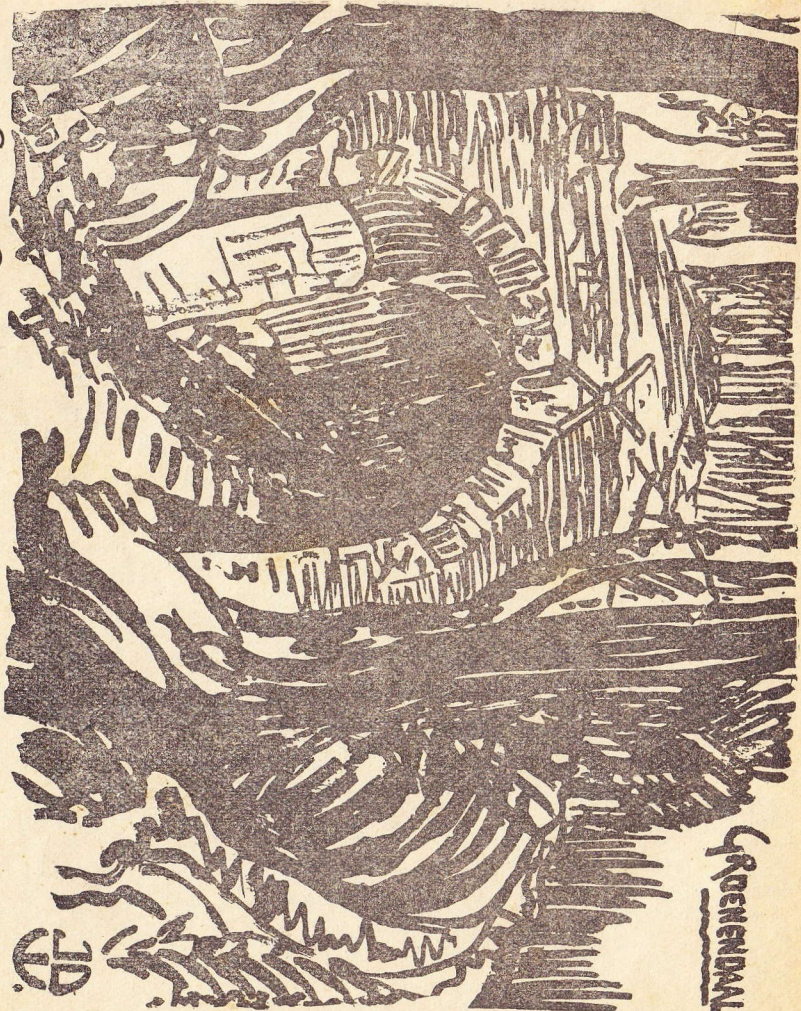
Pas den volgenden morgen, toen de dienstmeid, hout uit den stal moest halen, ontdekte ze den gevangene. Ze schrok geweldig en liep naar haar meester.

Baldwijn werd nu bevrijd; hij was versteven van de koude en het duurde een tijd, eer hij zijn lotgevallen kon vertellen. Hij vermoedde, dat Steven Claas die twee Brusselaren tegen hem opgestookt had en bezwoer, dat hij zich wreken zou. Vernederd trok hij naar huis.

De waard vertelde dit avontuur al gauw aan een klant en zoo liep het nieuws snel rond. In Zoniën werd er gelachen. Maar men waarschuwde Steven. Deze besloot zich een tijd te verduiken, want tegen de macht van den overste kon hij niet op. Hij zou naar een familielid te Groenendaal gaan. Onderwege kwamen de soldaten van den woudmeester hem echter al tegemoet. Steven Claas sprong tusschen de boomen; hij werd achtervolgd. Hij gelukte er in zich weg te steken in een onderaardsche gang, die aan het klooster van Groenendaal een bovenvijver met

Gang te Groenendaal. Teekening van Jan De Weerd.

een benedenvijver verbond, en waarvan nog een gedeelte bestaat.

Lang moest Steven hier zitten en hij verveelde er zich duchtig. Hij had slechts een kleine ruimte aan den kant van het water, dat door deze gang vloeide. Toen het donker was, trok hij heen naar zijn neef.

De woudmeester onderzocht het gebeurde, en het bleek hem, dat Steven Claas niet aan de gevangenneming van Baldwijn had meegedaan. De opstokerij viel niet te bewijzen. Steven kon terug keeren.

De arme Walter was niet zoo spoedig thuis. Pas na vier dagen verscheen hij voor de woudrechtters te Woluwe. Hij vertelde, wat er gebeurd was met het sparretje. Baldwijn hield vol, dat de bezembinder verzet had geboden. Toon, de bewaker, was niet als getuige gedaagd.

De rechtters vonden, dat Baldwijn zich te streng had betoond, al mocht Walter geen sparren weg nemen. Maar de straf was al hard genoeg geweest. De bezembinder kon naar huis terug keeren. Zijn vrouw en kinderen waren blijde, hem terug te zien, doch het was een droevig Kerstfeest geweest.

Baldwijn was nog nijdiger op Steven. Gedu-

rig liet hij hem bespieden, in de hoop, hem op strooperij te betrappen. Steven paste op... en toch ving hij met zijn vrienden soms een reebok of een paar hazen.

Baldwijn had last, als hij rijs voor zijn bezems moest koopen. Baldwijn zorgde, dat hij van de minste soort kreeg.

Zoo werd het Lente, dan Zomer, en Herfst.

III.

Er was met den avond een dikken mist over het Zoniënwood gezakt en hij hing tusschen de boomen en in de drevén, zoodat men bijna geen hand voor oogen kon zien.

— Hij, die nu veilig binnen is, mag gelukkig zijn, sprak Steven Claas, die genoeglijk bij den haard zat. Er kunnen er vanavond veel verdwalen en 't is koud, om ergens op het mos den nacht door te brengen.

— God zij alle reizigers genadig, zei Anna, en ze maakte het kruisteeken.

Ze kende ook de gevaren van het groote woud: in den Winter de wolven, plotselinge sneeuwval, die de valleien vulde, de wegensporen uitwischte, in voor- en najaar mist en stormen, en in alle seizoenen verdachte kerels.

't Was warm in de hut. Na een tijdje werd er geklopt.

— Daar is toch nog iemand, zei Anna verbaasd, en tevens wat ongerust. Vraag eerst, wie er is, voegde ze er bij.

— Een doolaar natuurlijk, zei Steven, en dadelijk trok hij de deur open.

Een nog jonge man, in een mantel gehuld en een baret op 't hoofd, trad binnen. Hij was nat van den mist en zijn laarzen zaten vol slijk.

— Brave menschen, geeft mij een schuilplaats, zei hij. Is me dat een weer! Ik heb al uren loopen dwalen, en nu ben ik afgemat.

Hij zonk op een bankje neer en strekte de handen naar het vuur uit.

— Ha, hier is het goed, zei hij.

— Wees welkom, zei Steven.

Hij zag, dat de bezoeker wel een voorname heer moest zijn.

— Komt ge al van ver? vroeg hij.

— Ik ben een Gentenaar.

— Een Gentenaar! En nu op zulk een avond in Zoniën. Ge zoudt in een groeve of een vijver kunnen sukkelen.

— Maar hier ergens moet toch het Roode Klooster staan.

— Wel, ge zijt er niet ver van. Met dien mist zou ik zelf moeite hebben het te vinden.

— Ik ben al een paar keer tegen een boom

aangeloopt, en ik ging tastend voort... Ik hoorde een fontein klateren en dronk, want ik had geweldig dorst.

— O, dat was hier dichtbij, denk ik.

— Ja... Toen ik verder sukkelde, zag ik hier licht. O, wat was ik blijde. Beste menschen, ik mag hier vannacht toch wel bij het vuur zitten? vroeg de vreemdeling.

— O, zeker, sprak Steven. Ge kent dus het Roode Klooster?

— Wel, ik kom overal... en het Roode Klooster is ver bekend.

— Dat geloof ik! Er logeeren dikwijls groote heeren. Zelfs Keizer Karel vertoeft er nu en dan, al is hij meer in 't klooster van Groenendaal, zegt men.

— Hebt gij den keizer al gezien?

— Neen! Hij komt veel jagen in Zoniën, maar wij, kleine menschen, mogen hem niet naderen. Hij is door groote heeren omringd en door dienaren. O, dat ik eens met hem mocht spreken...

— Waarover?

— Over een deugniet, die ons het leven lastig maakt. Hij heet Baldwijn, en is een overste, in dienst van den woudmeester. Die kerel moet de strooperij beletten en ik begrijp, dat de keizer en de heeren voor hun wild zorgen, en ook voor het hout. Maar Baldwijn mag toch niet liegen...

En Steven vertelde de geschiedenis van Walter, den bezembinder, en sprak over nog ander onrecht.

— Maar mijnheer wil zeker wel wat eten? vroeg Anna.

— Gaarne, antwoordde de bezoeker. En ik zal u betalen.

— Veel heb ik niet: alleen zwart brood en wat geitenmelk. Wij zijn arme lieden. Maar geld nemen we niet aan. We moeten gastvrij zijn om Gods wille.

— Dat is braaf, hernam de vreemde heer. Maar zeg eens — en hij keek naar Steven — hebt ge niet iets in de schapraai, dat wat beter aan de ribben plakt? Ge zijt dik en stevig, en het zal wel niet alleen van zwart brood en geitenmelk zijn. Er loopt wild in 't bosch. In uw plaats zou ik nu en dan toch zoo'n beestje vangen. Er blijft voor den keizer dan nog genoeg over.

Steven keek eens naar zijn vrouw.

— Och, mijnheer zal ons niet verklappen, meende Anna.

— Dat ware gemeen van mij! sprak de bezoeker.

— Wel, dan kan ik u wel wat beters voorzetten, zei Steven oolijk.

En hij haalde uit een achterkamertje een stuk vleesch van een reebok.

— Met een paar kamaraden heb ik dit beestje

gevangen en we verdeelden het, hernam hij. Eet er uw goesting van, vriend! Maar buiten uw mond houden, he! Moest Baldwijn het weten, hij zou me er wel voor willen doen ophangen. Betrapt hij mij op strooperij, ik zal gewillig mee gaan. Maar liegen mag hij niet doen. Zeggen, dat ik hem geslagen heb, als het niet waar is, of Walter beschuldigen van verzet, wanneer de sukkel zich liet binden als een hondje, dat vind ik gemeen.

— Ge hebt gelijk. Snijd me een goed boutje af! Het water komt me al in den mond, sprak de bezoeker.

Steven legde een flinke snede voor hem neer, en dadelijk hapte de vreemdeling er in. Maar Steven gaf hem met de heft van zijn groot mes zulk een slag op de kneukels, dat het bloed door de huid drong.

— Au! schreeuwde de heer.

— Zoo op uw eten vallen als een dier! Kunt ge niet eerst bidden? vroeg Steven. Ge zijt uit gevaren gered en voor den honger bewaard; ge hadt wel heel den nacht in het bosch kunnen dwalen.

— Ge hebt gelijk; ik verdien uw les, al valt ze wat hard.

— Steven, ge zijt te geweldig, vermaande Anna.

De bezoeker deed zijn gebed, en dan at hij

smakelijk van den gestroopten reebok. Daarna praatte hij nog een tijd. Anna had zelf van kruiden aan zijn gewonde kneukels gestreken.

Ze wilde niet, dat de vreemdeling den heelen nacht op het bankje zou zitten. En Steven was ook dadelijk bereid aan den heer het eenig bed af te staan.

De bezoeker weigerde eerst, doch moest toegeven. De brave hutbewoners hadden hooi op het zoldertje. Voor één nacht zouden ze daar heel goed slapen.

's Morgens was de mist verdwenen en scheen helder de zon. De vreemdeling at nog een stuk reebout. Hij wilde Steven en Anna beloonen, doch deze weigerden hardnekkig geld te aanvaarden. De heer dankte vriendelijk en ging heen.

— Uw mond houden, fluisterde Claas hem nog toe.

— Wees gerust! Ik ben geen schurk.

En de vreemdeling verdween tusschen de boomen.

IV.

Eenige dagen waren voorbij gegaan. Op een avond kwam Baldwijn in de hut van Steven.

Hij had een grijns op het gelaat.

— Claas, zei hij, morgenochtend te elf uur moet gij in het paleis van den keizer te Brussel zijn.

— Wordt ge nu gek! riep Steven ontsteld uit. Ik in 't paleis!

— Ge verstaat me toch! Ik ben ook ontboden. Ja, man, daar zullen ze eindelijk uw rekening eens opmaken. 't Werd tijd.

— Maar wat heb ik dan misdaan?

— Ieder in Zoniën weet toch, dat gij een strooper zijt...

— Hebben ze mij ooit betrapt?

— O, we kunnen iemand daarom toch wel straffen! Hoor eens, ik weet niet percies wat er zal gebeuren, maar zorg, dat ge op uw post zijt. Tracht niet te vluchten; anders sleuren we u naar de stad. Dus morgen voormiddag om elf uur! En vrouwtje, bereid er u maar op voor, dat deze lummel een heelen tijd in Treurenberg zal zitten. Eindelijk krijg ik mijn wraak!

Baldwijn ging heen. Steven en Anna keken elkaar verslagen aan. De vrouw begon zelfs te weenen.

— O, de heer, die hier van den reebok at en op ons bed sloop, heeft ons verraden! snikte ze.

— Ja; het kan niet anders. Ha, die gemeene valschaard! Doe dan wel!

— Willen we liever vluchten?

— Het zou ons niet baten. Baldwijn zal zijn bespieders uitgezet hebben. Het verwondert me al, dat hij me niet naar Drieborren doet brengen, om me daar op te sluiten tot morgen.

— Zoudt ge voor den keizer zelf moeten verschijnen?

— Ik denk het. Waarom zou ik anders in zijn paleis gedaagd worden in plaats van op de rechtbank te Woluwe of in het Broodhuis. Maar ik zal den keizer zeggen, dat die valsche heer me aangeraden heeft te stroopen.

Steven en Anna brachten een slapeloozen nacht door. En den volgenden morgen vertrok de angstige man naar Brussel.

Anna vreesde hem in een heelen tijd niet meer te zullen terug zien. Ze zou voor hem bidden.

Steven scheen aan het paleis verwacht te worden.

— Zijt gij Steven Claas, vroeg een dienaar, die aan de poort stond.

— Jawel...

— Kom dan maar mee!

Bedremmeld volgde Steven hem door allerlei gangen naar een zaal. Daar stonden jagers uit Zoniën, en bij hen bevonden zich Baldwijn en de woudmeester zelf, die een voornaam edelman was.

— 't Ziet er hier leelijk voor me uit! dacht Steven.

Baldwijn keek hem spottend aan.

Daar traden heeren binnen. En de woudmeester, Baldwijn en de jagers bogen diep.

— Nu hebben we het spel, zei Steven bij zich zelf. O, die voorste heer is de vent, die bij ons geweest is. Ik behoef het niet meer te vragen, of hij me verraden heeft.

Die heer trad op Steven toe. Hij liet zijn nog gewonde kneukels zien en vroeg:

— Nu herkent ge me zeker wel?

— Ja, mijnheer, stamelde Steven.

— Niet heelemaal... Ge weet nog niet, wie ik ben!

Plots begreep Steven Claas het. Hij werd zoo bleek als een doek.

— De keizer! zei hij.

— Ja...

Steven zonk op de knieën. De keizer zelf was in zijn hut geweest en had van den gestroopten reebok gegeten.

— En ik heb hem met mijn mes op de kneukels geslagen, dacht Steven met nieuwen schrik.

O, hij zou zeker wel opgehangen worden! Maar Karel V nam Steven bij de hand en trok hem op.

— Toe, jongen, wees niet zoo bang, sprak hij. We waren immers zulke goede vrienden. Ge hebt geen geld willen aanvaarden voor uw gastvrijheid. En ik moet u toch beloonen. Ik heb den

woudmeester van Zoniën en de jagers hier laten komen, opdat ze het allen hooren, dat gij voortaan in Zoniën wild moogt vangen. Ja, Steven Claas, ik verleen u jachtvrijheid. Ge behoeft niet langer een strooper te zijn.

— O, heer keizer! brabbelde Steven, nog ont-hutst.

— Het staat op dit papier geschreven... Bewaar dat goed. En een zekere mijnheer Baldwijn zal u geen last meer aandoen. Die is als overste afgesteld en kan in mijn paardenstal dienen.

Baldwijn stond daar rood van nijd, maar hij mocht geen woord zeggen. Hij had op wraak gehoopt, en werd diep vernederd. De keizer zei dat hij wel stipte, maar geen onrechtvaardige en hardvochtige dienaren wilde.

— Ik heb nog een papier, hernam Karel. Hier is het... Breng dit aan uw vriend Walter. Er staat op geschreven, dat hij vrij rijs voor zijn bezems in Zoniën mag snijden. Dat is een vergoeding voor zijn mislukt Kerstfeest. En voortaan mag hij altijd op Kerstavond een schoonen spar uit het woud halen.

— O, mijnheer de keizer, ge zijt een brave mensch! riep Steven dankbaar uit.

Met welk een vreugde spoedde hij zich toen naar huis. Eerst vertelde hij al dat goed nieuws aan Anna en dan aan Walter en Lies. In Zoniën

toonde men zich er blij over, dat Baldwijns macht gebroken was.

Steven had dikwijls malsch reebokvleesch of een vetten haas op tafel. En Walter kreeg ook meer welstand, nu de bezems hem niets meer in-kostten.

Nog altijd heet de vijver waar Karel uit gedronken had de keizersborn of keizersbron.

EINDE

BERICHT.

Tegelijk met Nr. 515 verschijnt ook 515bis « Peter Benoit » een boekje over den grooten Vlaming, die nu herdacht wordt.
